KOMISIA EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 19.1.2005
KOM(2005) 6 v konečnom znení

2005/0003 (CNS)

Návrh

RÁMCOVÉ ROZHODNUTIE RADY

o boji proti organizovanému zločinu

(predložená Komisiou)

DÔVODOVÁ SPRÁVA

V priebehu minulého desaťročia vytvorili organizované skupiny veľmi rozsiahle medzinárodné siete a zaznamenali veľké zisky. Nazhromaždili veľký majetok vďaka nelegálnemu pašovaniu drog, pašovaniu ľudí, predovšetkým žien a detí, nelegálnemu obchodu so zbraňami a s muníciou, falšovaním a pirátstvom tovaru a vo všeobecnosti vďaka podvodom v medzinárodnom meradle[1]. Prepierajú sa vysoké sumy peňazí pochádzajúce z týchto zločinov, ktoré sa opäť zaraďujú do ekonomiky. Organizovaný zločin v súčasnej dobe zaznamenáva významný rozmach.

Európska únia bola železkom v ohni boja proti organizovanému zločinu od Amsterdamskej zmluvy a od Európskej rady v Amsterdame 16. a 17. júna 1997, ktorá prijala prvý plán boja proti organizovanému zločinu.

V roku 1998 Rada prijala jednotnú akciu ohľadom účasti na organizovanom zločine[2]. Dnes je v šak potrebné vybaviť Úniu záväznejším a ambicióznejším textom za účelom zabezpečenia skutočného zblíženia trestných legislatív členských štátov a za účelom zlepšenia spolupráce v oblasti účinnejšieho boja proti organizovanému zločinu, medzi iným aj harmonizáciou minimálnych trestných sadzieb.

Európska rada, ktorá sa zišla vo Viedni v decembri roku 1998 už pri zohľadnení nových mo žností, ktoré ponúka Amsterdamská zmluva požadovala posilnenie činnosti, ktorú Európska únia vedie proti organizovanému zločinu.

V zmysle bodu 6 záverov Európskej rady v Tampere z 15. a 16. októbra 1999 „občania majú právo očakávať od Únie, že bude reagovať na hrozbu, ktorú predstavuje vysoká kriminalita pre ich slobodu a pre práva, ktoré im udeľuje zákon. Aby sme dokázali čeliť týmto hrozbám, je potrebné jednať spoločne, v rámci celej Európskej únie, v zmysle prevencie boja proti zločinu a zločineckým organizáciám…„. Bod 40 dodáva, že „ Európska rada je pevne rozhodnutá posilni ť boj proti vážnym formám organizovaného a medzinárodného zločinu…“.

Okrem toho stratégia Európskej únie na ďalšie tisícročie ohľadom prevencie a kontroly organizovaného zločinu (2000/C 124/01) naznačuje, že úroveň organizovaného zločinu má dynamickú podstatu. Nie je uzavretá do pevných štruktúr. Preukázala sa schopnosť zločinu dostať sa do podnikateľského aj obchodného prostredia, ako aj prispôsobiť sa s veľkou pru žnosťou vývoju a situácii na trhu. Národné hranice vo všeobecnosti organizácie zločincov nezastavujú, často vytvárajú partnerské vzťahy na území Únie ako aj mimo Únie, či už s jednotlivcami alebo ďalšími sieťami, a tak môžu páchať jeden alebo viacero trestných činov. Tieto skupiny sú na trhu, legálnom alebo nelegálnom, zjavne čím ďalej tým aktívnejšie; vyu žívajú služby odborníkov v nekriminálnych záležitostiach, ako aj legálne obchodné štruktúry, aby úspešne viedli svoje zločinecké aktivity. Okrem toho využívajú voľný obeh kapitálu, majetku, osôb, tovarov a služieb v rámci Európskej únie. Zvyšujúca sa prepracovanosť mnohých zločineckých organizácií im využívaním nedostatkov v rôznych systémoch umožňuje

---

[1] Je však ťažké zmerať presný spôsob organizovaného zločinu, ak členské štáty nezverejňujú systematicky čísla na základe spoločnej definície.

[2] Ú. v. ES L 351, 29.12.1998, s. 1. Tento text definuje zločineckú organizáciu ako „štruktúrované zdru ženie viac než dvoch osôb, existujúce po dlhšiu dobu, ktoré koná v zhode s cieľom páchať protiprávnu činnosť, za ktorú je možné uložiť trest odňatia slobody alebo opatrenie obmedzujúce slobodu s hornou hranicou sadzby najmenej štyri roky alebo závažnejšiu sankciu, ak tieto protiprávne činnosti predstavujú cieľ sám o sebe, alebo sú prostriedkom pre získanie majetkových výhod a prípadne pre ovplyvnenie fungovania orgánov verejnej moci.“

získavať výhody z medzier v zákonoch a z právnych rozdielov medzi jednotlivými členskými štátmi. Hoci hrozba, ktorú predstavujú externé organizácie pašerákov na území Európskej únie, sa zrejme stáva čím ďalej tým vážnejšou, najvážnejšiu hrozbu predstavujú skupiny pochádzajúce z Európy, ktoré operujú na celom kontinente a sú zložené prevažne zo štátnych príslušníkov Európskej únie a z obyvateľov s pobytom na jej území. Tieto skupiny posilňujú svoje medzinárodné zločinecké kontakty a útočia na sociálnu a ekonomickú štruktúru európskej spoločnosti napríklad cez pranie špinavých peňazí, pašovanie drog a ekonomickú kriminalitu. Pravdepodobne sú schopné ľahko a účinne reagovať, či už na území Európy alebo na iných miestach vo svete, čím uspokojujú nelegálne požiadavky získavaním a poskytovaním služieb, ktoré sa pohybujú od drog cez kradnuté vozidlá a pranie kapitálu až po zbrane. Ich spoločné úsilie, ktorého zámerom je ovplyvňovať a prekážať uplatňovaniu práv a právneho systému, poukazuje rozmach a profesionalitu týchto zločineckých organizácií. Táto situácia si vyžaduje energickú a koordinovanú odvetu všetkých členských štátov.

Napokon Komisia vo svojom Oznámení z 29. marca 2004 o niektorých činnostiach, ktoré treba v oblasti boja proti terorizmu a proti iným vážnym formám kriminality[3] začať skonštatovala, že nástroje boja proti organizovanému zločinu v rámci Európskej únie treba posilniť. Naznačuje, že vypracuje rámcové rozhodnutie, ktorého cieľom bude nahradiť jednotnú akciu 98/733/SVV a že by mal tento text predovšetkým:

– sprostredkovať účinné zblíženie definície obvinení a sankcií, ktoré sa vzťahujú na fyzické osoby a právnické osoby,

– stanoviť špecifické obvinenie za "riadenie zločineckej organizácie",

– v prípade potreby zadefinovať špecifické priťažujúce okolnosti (spáchanie priestupku v spojení so zločineckou organizáciou) a poľahčujúce okolnosti (zníženie trestu za „ľútosť“),

– obsahovať ustanovenia za účelom zjednodušenia spolupráce medzi súdnymi orgánmi a koordináciu ich činnosti.

Toto "transformovanie" jednotnej akcie o účasti v zločineckej organizácii na rámcové rozhodnutie takýmto umožní vytvoriť istú paralelu potrebnú v boji proti zločineckým skupinám, či už ide o teroristické organizácie alebo o organizovaný zločin.

Napokon tento nový text zohľadňuje parametre, ktoré sa zmenili od roku 1998:

– Amsterdamská zmluva, ktorá nahradila Maastrichtskú zmluvu, zaviedla nové účinnejšie nástroje ako „jednotná akcia“; rámcové rozhodnutie predstavuje vhodný nástroj na zblíženie trestných legislatív v rámci Európskej únie v tejto oblasti.

– Dohovor Organizácie Spojených národov proti nadnárodnému organizovanému zločinu, ktorý sa nazýva "Dohovor z Palerma"[4], odteraz predstavuje medzinárodný rámec, ktorý podrobne popisuje obvinenia spojené s účasťou v organizovanej zločineckej skupine. Tento dohovor schválilo Európske spoločenstvo 21. mája 2004.

---

[3] COM(2004) 221.

[4] Ide o Dohovor Organizácie Spojených národov proti nadnárodnému organizovanému zločinu, ktorý bol prijatý rezolúciou A/RES/55/25 z 15. novembra 2000 pri príležitosti 55. Valného zhromaždenia Spojených národov. Keďže 40. ratifikačný nástroj tohto dohovoru bol uložený na Generálnom sekretariáte Spojených národov 1. júla 2003, dohovor vstúpil do platnosti 29. septembra 2003.

– Rámcové rozhodnutie 2002/475/SVV z 13. júna 2002 o boji proti terorizmu[5] predstavuje referenčný bod, ktorý treba vziať do úvahy. Tento text definuje najmä "teroristickú skupinu", pričom sa inšpiruje definíciou "zločineckej organizácie", ktorá je súčasťou jednotnej akcie 98/733/SVV, ale predstavuje oveľa kompletnejší nástroj[6].

Článok 1 (definície)

Článok 1 prvý pododsek čiastočne preberá definíciu „zločineckej organizácie“ uvedenú v prvom odseku článku 1 jednotnej akcie 98/733/SVV.

Ide o štruktúrované združenie viac než dvoch osôb, existujúce po dlhšiu dobu, ktoré koná v zhode s cieľom páchať protiprávnu činnosť, za ktorú je možné uložiť trest odňatia slobody alebo opatrenie obmedzujúce slobodu s hornou hranicou sadzby najmenej štyri roky alebo záva žnejšiu sankciu.

Ako je to uvedené v Dohovore Organizácie Spojených národov proti nadnárodnému organizovanému zločinu, cieľom organizácie je získať finančnú výhodu alebo inú materiálnu výhodu. Myšlienka, podľa ktorej obvinenie z účasti v zločineckej skupine predpokladá, že by muselo byť cieľom spáchanie „závažného trestného činu“, sa ponecháva. Použitým kritériom, ako pri jednotnej akcii, je kritérium trestného činu, ktorý sa trestá trestom odňatia slobody, ktorého maximálna sadzba nemôže byť nižšia ako 4 roky alebo ťažším trestom.

Táto metóda sa považuje za vhodnejšiu ako metóda, ktorá by viedla k zostaveniu zoznamu príslušných trestných činov. Štvorročná sadzba väzenia zodpovedá aj sadzbe, ktorú uvádza dohovor Organizácie Spojených národov proti nadnárodnému organizovanému zločinu. Cieľ organizácie, ktorým je získať finančnú alebo inú materiálnu výhodu, tiež zodpovedá kritériám stanoveným pre dohovor Spojených národov.

V zmysle článku 2 b) tohto dohovoru výraz „závažný trestný čin” je konanie, ktoré je trestným činom, za ktorý možno uložiť trest odňatia slobody s hornou hranicou najmenej štyri roky alebo prísnejší trest.

Napokon sa nezdalo vhodné prevziať druhý pododsek článku 1 jednotnej akcie do tohto rámcového rozhodnutia, ktorého cieľom sú trestné činy, na ktoré má Europol kompetenciu, pretože použitý prah trestu väzenia sa uplatňuje aj na tieto prípady. Zachovanie tohto prahu sa

---

[5] Ú. v. ES L 164, 22.6.2002, s. 3.

[6] Rámcové rozhodnutie 2002/475/SVV stanovuje trestných charakter riadenia teroristickej skupiny, vymedzuje rôzne formy účasti na aktivitách teroristickej skupiny (či už ide o poskytovanie informácií alebo materiálnych prostriedkov alebo všetky formy financovania aktivít teroristickej skupiny), definuje podnecovanie, spolupáchateľstvo a vo väčšine prípadov pokus o tieto trestné činy. Pokiaľ ide o sankcie, zavádza princíp „priťažujúcich okolností“, pričom predpokladá, že "teroristické trestné činy" a niektoré trestné činy spojené s terorizmom musia podliehať prísnejším trestom odňatia slobody ako je to v prípade trestov uvedených národným právom, keď sa spáchajú mimo teroristického kontextu, stanovuje minimálnu sadzbu maximálnych trestov odňatia slobody na 15 rokov za vedenie teroristickej skupiny a na 8 rokov za účasť v teroristickej skupine, vymenováva istý počet sankcií, ktorým môžu podliehať právnické osoby (Konkrétne opatrenie vyňatie z výhody alebo z verejnej podpory, zákaz vykonávania obchodnej činnosti, umiestnenie pod súdny dozor, rozpustenie a zatvorenie prevádzky), stanovuje systém „ľútosti“ integráciou špecifických okolností, ktoré umožňujú členským štátom znížiť tresty odňatia slobody keď terorista ukončí svoje aktivity a poskytne isté informácie administratívnym alebo súdnym autoritám. Tento text napokon stanovuje pravidlá kompetencií a určuje ustanovenia pre zjednodušenie koordinácie medzi členskými štátmi a centralizáciu trestných stíhaní.

javí ako nevyhnutné. Zrušenie tejto podmienky pre zachovanie všetkých trestných činov uvedených v dohovore Europol by výrazne rozšírilo pojem zločineckej organizácie s rizikom zmiernenia dosahu pojmu. Pojem zločineckej organizácie musí v podstate zostať spojený s pojmom vážneho trestného činu. Toto je v dokonalej zhode z dohovorom Organizácie Spojených národov proti nadnárodnému organizovanému zločinu.

Text na druhej strane uvádza definíciu štruktúrovanej skupiny, ktorá je obsiahnutá v článku 2 rámcového rozhodnutia 2002/475/SVV. Termín „štruktúrovaná skupina“ označuje skupinu, ktorá nie je vytvorená náhodne na okamžité spáchanie trestného činu.

Článok 2 (trestné činy, ktoré sa vzťahujú na účasť v zločineckej organizácii)

Článok 2 členským štátom stanovuje povinnosť vymedziť rôzne formy účasti v zločineckej organizácii.

Vymedzuje niektoré formy účasti, ktoré neboli výslovne uvedené v jednotnej akcii 98/733/SVV, ale ktoré v rámci v podstate rovnakej formulácie ako je susedná formulácia figurujú v dohovore Organizácie Spojených národov proti nadnárodnému organizovanému zlo činu.

Takto bude musieť každý členský štát prijať opatrenia potrebné pre zavedenie trestnosti riadenia zločineckej organizácie. Každý členský štát bude musieť naviac považovať za trestný čin správanie každej osoby, ktorá sa zámerne a pri plnom vedomí aktívne zúčastní na zlo čineckých činnostiach organizácie alebo pri iných aktivitách organizácie, vrátane poskytovania informácií alebo materiálnych prostriedkov, získavaním nových členov, ako aj akoukoľvek formou financovania jej aktivít pri uvedomení si, že táto účasť prispieva k realizácii zlo čineckých činností tejto organizácie.

Článok 3 (sankcie)

Článok 3 sa vzťahuje na sankcie. Pozostáva zo skutočného sprostredkovania zblíženia trestných legislatív v rámci Európskej únie.

Na rozdiel od jednotnej akcie, ktorá do stanovovania efektívnych, úmerných a zastrašujúcich trestných sankcií zapájala len členské štáty, je potrebné ísť ešte ďalej a stanoviť minimálne sadzby trestu odňatia slobody v závislosti od rôznych stupňov účasti v zločineckej organizácii.

Prvý odsek stanovuje trest za činy spojené s účasťou v zločineckej organizácii v súlade s metódou „minimum maxima“, ktorá sa doteraz používala v rámcových rozhodnutiach. Za vedenie zločineckej organizácie nesmie byť maximálna sadzba trestu odňatia slobody nižšia ako 10 rokov. Za ostatné trestné činy nesmie byť maximálny trest odňatia slobody nižší ako 5 rokov.

Odsek 2 stanovuje zhoršenie trestu za istý počet trestných činov spáchaných v rámci zlo čineckej organizácie.

V tomto odseku sú uvedené akty účasti v zločineckej organizácii, ktoré pozostávajú zo spáchania trestných činov a nie iných aktov, ktoré môžu mať rôzne formy: vytvorenie, riadenie, nábor, materiálna alebo finančná pomoc. Jeho cieľom je stanoviť prísnejšie tresty za vážne

trestné činy, keď sa spáchajú v rámci štruktúrovanej skupiny, ktorá koná dohodnutým spôsobom. Zdôrazňuje vysokú nebezpečnosť spáchania priestupku za týchto okolností.

Takto sa stanovuje, že členské štáty musia prijať opatrenia potrebné na to, aby sa trestné činy uvedené v článku 1, keďže sa vzťahujú na účasť v zločineckej organizácii, trestali vážnejšími trestami odňatia slobody ako sú tresty odňatia slobody za takéto trestné činy stanovené národným právom, okrem prípadov, keď sú už uvedené tresty maximálnymi možnými trestami na základe národného práva (Odsek 1).

Tu ide o typ priťažujúcej okolnosti, ktorá pozostáva zo zohľadnenia výnimočnej nebezpečnosti jednotlivcov pri spáchaní vážnych trestných činov, ktorí konajú v rámci zločineckej organizácie, či už ide o združenie typu „mafie“ alebo o organizovanú skupinu.

Táto metóda zhoršenia trestu bola napokon uvedená v rámcovom rozhodnutí 2002/475/SVV, ktoré sa vzťahuje na boj proti terorizmu, ale v prípade terorizmu sa trest zhoršuje za celý rad trestných činov, zatiaľ čo v tomto prípade sa zhoršujúca okolnosť vzťahuje na všetky trestné činy, pre ktoré je sadzba väzenia minimálne štyri roky.

Článok 4 (špecifické okolnosti)

Článok 4, ktorý zohľadňuje rezolúciu Rady z 20. decembra 1996, ktorá sa vzťahuje na spolupracovníkov pri vykonávaní súdnej činnosti v rámci boja proti organizovanému zločinu, odkazuje na poľahčujúce okolnosti, keď páchateľ trestných činov ukončí svoje zločinecké aktivity a poskytne administratívnym alebo súdnym orgánom užitočné informácie.

Text preberá podmienky článku 6 rámcového rozhodnutia 2002/475/SVV. Tento článok zavádza opatrenia, ktoré posilňujú spoluprácu so službami odhaľovania a potláčania tak ako sú uvedené v článku 26 dohovoru Organizácie Spojených národov proti nadnárodnému organizovanému zločinu.

Napokon odporúčanie č. 25 stratégie Európskej únie pre budúce tisícročie o prevencii a kontrole organizovaného zločinu (2000/C 124/01) predpokladá vypracovanie nástroja, ktorý sa vzťahuje na osoby, ktoré sa účastnia alebo účastnili v zločineckých organizáciách, a ktoré boli k dispozícii pre spoluprácu so súdom poskytnutím informácií užitočných pre účely vyhľadania a získania dôkazov alebo informácií, ktoré by mohli prispieť k zbaveniu zločineckých organizácií zdrojov alebo výnosov zločinu. Tento návrh by mal stanovovať najmä zníženie trestu, ktorý bol obžalovanej osobe uložený, keď táto osoba významne spolupracuje v rámci záležitostí tohto druhu.

Článok 5 (zodpovednosť právnických osôb)

V súlade s prístupom istého počtu právnych nástrojov prijatých na úrovni EÚ pre boj proti rôznym typom zločinu by bolo vhodné pokryť prípad, keď sú do organizovaného zločinu zahrnuté právnické osoby. V tomto ohľade odporúčanie č. 9 stratégie Európskej únie pre budúce tisícročie o prevencii a kontrole organizovaného zločinu (2000/C 124/01) uvádza, že sa od Komisie vyžaduje vypracovať návrh na vytvorenie nástroja, ktorý by sa vzťahoval na vytvorenie trestnej, občianskej alebo administratívnej zodpovednosti právnických osôb, ktoré sú zapojené do skutkov vyplývajúcich z organizovaného zločinu.

Článok 5 teda obsahuje ustanovenia, ktoré umožňujú vynútiť zodpovednosť právnickej osoby za trestné činy alebo za správanie uvedené v článku 2, keď sa spáchajú tieto trestné činy alebo keď sa vyskytne takéto správanie pri ktorejkoľvek z osôb, ktoré konajú buď samostatne alebo ako člen orgánu príslušnej právnickej osoby, ktoré sú poverené riadením (fakticky alebo právne) v rámci svojich činností. Termín „zodpovednosť“ by sa mal interpretovať tak, aby pokryl tak trestnú zodpovednosť ako aj občiansku zodpovednosť.

Okrem toho podľa bežného postupu odsek 2 stanovuje, že právnická osoba môže byť zodpovedná v prípade, keď chyba dohľadu alebo kontroly zo strany istej osoby spôsobilej na vykonávanie kontroly umožní spáchať trestné činy zo strany právnickej osoby. V odseku 3 sa uvádza, že proces vedený proti právnickej osobe nevylučuje tú skutočnosť, aby sa mohol sú časne viesť proces aj proti fyzickej osobe.

Tento článok preberá podmienky článku 7 rámcového rozhodnutia 2002/475/SVV a nie podmienky článku 3 jednotnej akcie 98/733/SVV, aby sa mohol napodobniť režim zodpovednosti právnických osôb v najnovšom texte a aby sa mohla vytvoriť paralela s textom, ktorý sa vzťahuje na boj proti terorizmu.

Článok 6 (sankcie proti právnickým osobám)

Sankcie sa musia vytvoriť proti právnickým osobám, ktoré sú zodpovedné za trestné činy alebo správanie uvedené v článku 2. Tieto sankcie musia byť efektívne, úmerné a zastrašujúce a musia pozostávať minimálne z trestných alebo netrestných pokút.

Ostatné sankcie, ktoré sa môžu bežne uplatňovať pri právnických osobách, sa tiež uvádzajú.

Tento článok preberá podmienky článku 8 rámcového rozhodnutia 2002/475/SVV a nie podmienky článku 3 jednotnej akcie 98/733/SVV z rovnakých dôvodov ako predchádzajúci článok.

Článok 7 (kompetencie a koordinácia trestných stíhaní)

Ide o nový článok v porovnaní so jednotnou akciou 98/733/SVV. Tento článok preberá isté princípy uvedené v rámcovom rozhodnutí 2002/475/SVV.

Bez regulácie všetkých otázok, ktoré sa vzťahujú na kompetencie, text jednako uvádza minimálne pravidlo, ktoré prikazuje, aby každý členský štát dbal na to, aby jeho kompetencie pokrývali minimálne prípady, keď bol trestný čin uvedený v článku 2 spáchaný celkovo alebo čiastočne na jeho území, nezávisle od miesta, kde sídli zločinecká organizácia alebo kde vykonáva svoje zločinecké aktivity.

Ak sú kompetentné viaceré členské štáty, musia spolupracovať a viesť konzultácie ohľadom koordinácie svojich činností a rozhodnutia o tom, ktorý členský štát bude stíhať páchateľov trestného činu. Za týmto účelom musia využívať Eurojust.

Postupne sa budú zohľadňovať nasledujúce skutočnosti:

– Členský štát, na území ktorého boli skutky spáchané;

– Členský štát, ktorého je páchateľ trestného činu občanom alebo obyvateľom;

– Členský štát, z ktorého pochádzajú obete;

– Členský štát, na území ktorého bol páchateľ trestného činu nájdený.

Článok 8 (ochrana a pomoc obetiam)

Európska únia prideľuje špeciálnu dôležitosť ochrane a pomoci obetiam. Rada schválila 15. marca 2001 rámcové rozhodnutie o postavení obetí v trestnom konaní. Okrem toho Komisia vypracovala zelenú knihu, ktorá sa vzťahuje na odškodnenie obetí zločinnosti.

Pri záležitostiach organizovaného zločinu a konkrétne pri zaobchádzaní s osobami je potrebné dbať na to, aby nebola na trestné stíhanie potrebná žaloba alebo výpoveď obete. Máme mnohé prípady, keď majú obete strach z odplaty organizácií mafie voči ich osobe alebo rodine.

Tento článok sa nesie v rovnakom duchu ako článok 25 Dohovoru Organizácie Spojených národov proti nadnárodnému organizovanému zločinu, ktorý sa vzťahuje na poskytnutie pomoci a ochrany obetiam, ako aj články 6 až 8 dodatočného protokolu o zaobchádzaní s osobami, hlavne ženami a deťmi.

Článok preberá znenie článku 10 rámcového rozhodnutia 2002/475/SVV.

Článok 9 (zrušenie existujúcich ustanovení)

Tento článok zrušuje jednotnú akciu 98/733/SVV, ktorá bola nahradená týmto rámcovým rozhodnutím a vyvodzuje z toho dôsledky pokiaľ ide o odkaz na túto jednotnú akciu, ktorý sa nachádza v právnych aktoch prijatých na základe zmluvy EÚ a zmluvy ES. Účasť v zločineckej organizácii v zmysle tohto rámcového rozhodnutia nahrádza odkazy v právnych aktoch prijatých podľa hlavy VI Zmluvy o Európskej únii na účasť v zločineckej organizácii v zmysle jednotnej akcie.

Článok 10 (implementácia a správy)

Článok 10 sa vzťahuje na implementáciu a sledovanie tohto rámcového rozhodnutia. Odsek 1 stanovuje dátum dokedy členské štáty prijmú opatrenia potrebné na dodržanie tohto rámcového rozhodnutia.

Odsek 2 stanovuje, že členské štáty v rovnakých termínoch oznamujú generálnemu sekretariátu Rady a Komisii text ustanovení, ktoré do ich národného práva prenášajú povinnosti, ktoré im stanovuje toto rámcové rozhodnutie. Na tomto základe Komisia predkladá správu Európskemu parlamentu a Rade o uplatňovaní rámcového rozhodnutia. Napokon Rada preveruje, či členské štáty prijali opatrenia potrebné na dodržanie rámcového rozhodnutia.

Článok 11 (nadobudnutie účinnosti)

2005/0003 (CNS)

Návrh

RÁMCOVÉ ROZHODNUTIE RADY

o boji proti organizovanému zločinu

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na zmluvu o Európskej únii a najmä na jej článok 29, článok 31 ods. 1 písmeno e) a na jej článok 34 ods. 2 písmeno b)

so zreteľom na návrh Komisie[7],

so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu[8],

keďže:

(1) Cieľom Haagského programu je zlepšiť všeobecné schopnosti Únie a jej členských štátov, aby mohli bojovať najmä proti cezhraničnému organizovanému zločinu. O dosiahnutie tohto cieľa sa treba snažiť najmä prostredníctvom zbližovania právnych predpisov.[9] Nebezpečenstvo a vývoj zločineckých organizácií si vyžadujú účinnú odpoveď na očakávania občanov a na potreby členských štátov prostredníctvom posilnenia spolupráce medzi členskými štátmi Európskej únie. V tomto ohľade účel bod 14 záverov bruselskej Európskej rady zo 4. a 5. novembra 2004 naznačuje, že občania Európy očakávajú od Európskej únie, že prijme účinnejší spoločný prístup k cezhrani čným problémom, akým je napríklad organizovaný zločin, pričom zabezpečí dodr žiavanie slobôd a základných práv.

(2) Vo svojom oznámení z 29. marca 2004, ktoré sa vzťahuje na niektoré činnosti v oblasti boja proti terorizmu a iným vážnym formám kriminality[10], Komisia stanovila, že nástroje boja proti organizovanému zločinu v rámci Európskej únie treba posilniť a uviedla, že vypracuje rámcové rozhodnutie, ktorého cieľom bude nahradiť jednotnú akciu 1998/733/SVV z 21. decembra 1998, ktorou sa stanovuje, že účasť v zločineckej organizácii je v členských štátoch Európskej únie trestným činom[11].

(3) V zmysle bodu 3.3.2. Haagského programu sa zbližovanie trestného práva hmotného týka oblastí obzvlášť závažnej trestnej činnosti, ktorá ma cezhraničný rozmer a je potrebné uprednostniť oblasti trestnej činnosti, ktoré sú konkrétne uvedené v zmluvách. Definícia trestných činov, ktoré sa vzťahujú na účasť na zločineckej organizácii by sa mala zblížiť vo všetkých členských štátoch. Na druhej strane by sa mali stanoviť tresty

---

7 Ú. v. EÚ C [], [], s. [].
8 Ú. v. EÚ C [], [], s. [].
9 Príloha 1 záverov bruselskej Európskej rady zo 4. a 5. novembra 2004 (Úvod, odsek 6)
10 COM(2004) 221.
11 Ú. v. ES L 351, 29.12.1998, s. 1.

a sankcie, ktoré zodpovedajú vážnosti týchto trestných činov, voči fyzickým a právnickým osobám, ktoré spáchali takéto trestné činy alebo sú za ne zodpovedné.

(4) Bolo by vhodné stanoviť špecifické obvinenie za „vedenie zločineckej organizácie“ a zahrnúť sem ustanovenia za účelom zjednodušenia spolupráce medzi súdnymi orgánmi a koordináciu ich činnosti prostredníctvom Eurojust.

(5) Rada schválila rámcové rozhodnutie 2001/221/SVV z 15. marca 2001, ktoré sa vz ťahuje na štatút obetí v rámci trestných postupov[12]. Keďže obete trestných činov spáchaných v rámci zločineckých organizácií sú výnimočne zraniteľné, v tomto ohľade treba prijať špecifické opatrenia.

(6) Európska únia musí dokončiť dôležitú prácu, ktorú vykonali medzinárodné organizácie, konkrétne dohovor Organizácie Spojených národov, ktorý sa nazýva "Dohovor z Palerma"[13] , ktorý bol schválený rozhodnutím Rady 2004/579/ES z 29. apríla 2004 o uzavretí Dohovoru Organizácie Spojených národov proti nadnárodnému organizovanému zločinu v mene Európskeho spoločenstva[14].

(7) Keďže ciele plánovanej činnosti nemôžu členské štáty dostatočne realizovať a môžu sa lepšie realizovať na úrovni Európskej únie, Únia môže prijať opatrenia v súlade s princípom subsidiarity podľa článku 5 zmluvy ES. V súlade s princípom proporcionality ako je uvedený v tomto článku neprekračuje rámcové rozhodnutie činnosti potrebné na dosiahnutie týchto cieľov.

(8) Toto rámcové rozhodnutie dodržuje základné práva a princípy, ktoré uznáva charta základných práv Európskej únie, najmä jej články 6 a 49.

PRIJALA TOTO RÁMCOVÉ ROZHODNUTIE:

Článok 1

Definície

Pre účely tohto rámcového rozhodnutia sa pod pojmom „zločinecká organizácia“ rozumie štruktúrované združenie viac než dvoch osôb, existujúce po dlhšiu dobu, ktoré koná v zhode s cieľom páchať protiprávnu činnosť, za ktorú je možné uložiť trest odňatia slobody alebo opatrenie obmedzujúce slobodu s hornou hranicou sadzby najmenej štyri roky alebo závažnej šiu sankciu, aby takto získala finančnú výhodu alebo inú materiálnu výhodu.

Termín „štruktúrovaná skupina“ označuje skupinu, ktorá bola vytvorená nie náhodne na účel bezprostredného spáchania trestného činu a v ktorej nemusia byť formálne rozdelené úlohy jej členov, pokračovanie členstva alebo vytvorená rozvinutá štruktúra.

Článok 2

[12] Ú. v. ES L 82, 22.3.2001, s. 1.

[13] Dohovor Organizácie Spojených národov proti nadnárodnom organizovanému zločinu bol prijatý rezolúciou A/RES/55/25 z 15. novembra 2000 pri príležitosti 55. Generálneho zhromaždenia Spojených národov. Keďže bol 40. nástroj ratifikácie tohto dohovoru uložený na Generálnom sekretariáte Spojených národov 1. júla 2003, dohovor vstúpil do platnosti 29. septembra 2003.

[14] Ú. v. EÚ L 261, 6.8.2004, s. 69.

Trestné činy, ktoré sa vzťahujú na účasť v zločineckej organizácii

Každý členský štát prijme potrebné opatrenia, aby sa za priestupok mohli považovať nasledujúce činnosti :

(a) vedenie zločineckej organizácie

(b) správanie každej osoby, ktorá sa zámerne a pri plnom vedomí, či už s cieľom celkovej zločineckej aktivity organizácie alebo so zámerom organizácie spáchať príslušné trestné činy, aktívne zúčastní na zlo čineckých činnostiach organizácie, ktoré vyplývajú z článku 1, aj keď sa táto osoba nezúčastní na realizácii v pravom zmysle slova prísl šných trestných činov, aj keď sa vykonanie príslušných trestných činov nezrealizuje, alebo pri iných aktivitách organizácie, vrátane poskytovania informácií alebo materiálnych prostriedkov, získavaním nových členov, ako aj akoukoľvek formou financovania jej aktivít pri uvedomení si, že táto účasť prispieva k realizácii zločineckých činností tejto organizácie.

Článok 3

Sankcie

1. Každý členský štát prijme opatrenia potrebné na to, aby pre trestný čin uvedený v článku 2 a) nebola horná hranica sadzby trestu odňatia slobody nižšia ako 10 rokov a aby pre trestné činy uvedené v článku 2 b) nebola horná hranica sadzby trestu od ňatia slobody nižšia ako 5 rokov.

2. Každý členský štát prijme opatrenia potrebné na to, aby sa na trestné činy uvedené v článku 1, spáchané v rámci zločineckej organizácie, vzťahovali prísnejšie tresty od ňatia slobody ako sú tresty, ktoré za takéto trestné činy uvádza národné právo, okrem prípadov, keď sú uvedené tresty maximálnymi možnými trestami na základe národného práva.

Článok 4

Špecifické okolnosti

Každý členský štát môže prijať opatrenia potrebné na to, aby sa tresty uvedené v článku 3 mohli znížiť, keď páchateľ priestupku:

(a) ukončí svoje zločinecké aktivity a

(b) poskytne správnym a právnym orgánom informácie, ktoré by nemohli získať iným spôsobom, čím im pomôže:

– predísť trestnému činu alebo obmedziť jeho následky;

– identifikovať alebo predviesť pred súd ostatných páchateľov trestného

činu;

– nájsť dôkazy;

– odstrániť nelegálne zdroje zločineckej organizácie alebo zisky vyplývajúce z jej zločineckých aktivít alebo

– zabrániť spáchaniu ďalších trestných činov uvedených v článku 2.

Článok 5

Zodpovednosť právnických osôb

1. Každý členský štát prijme opatrenia potrebné na to, aby právnické osoby mohli niesť zodpovednosť za jeden z trestných činov uvedených v článku 2, keď spácha tieto trestné činy ktorákoľvek z osôb, ktoré konajú buď samostatne alebo ako člen orgánu príslušnej právnickej osoby a sú poverené riadením v rámci svojich činností, na základe jedného z nasledujúcich bodov:

   (c) právomoc zastupovania právnickej osoby;

   (d) právomoc prijímať rozhodnutia v mene právnickej osoby;

   (e) právomoc vykonávať kontrolu v rámci právnickej osoby.

2. V zovšeobecnení prípadov uvedených v odseku 1 každý členský štát prijíma opatrenia potrebné na to, aby mohli právnické osoby niesť zodpovednosť, keď chyba dohľadu alebo kontroly zo strany osoby uvedenej v odseku 1 umožní spáchanie jedného z trestných činov uvedených v článku 2 na účet uvedenej právnickej osoby osobou, ktorá jej podlieha.

3. Zodpovednosť právnických osôb na základe odsekov 1 a 2 nevylučuje trestné stíhania proti fyzickým osobám, ktoré sú páchateľmi alebo spolupáchateľmi jedného z trestných činov uvedených v článku 2.

Článok 6

Sankcie proti právnickým osobám

Každý členský štát prijíma opatrenia potrebné na to, aby každá právnická osoba, ktorá je vyhlásená za vinnú v zmysle článku 5, podliehala účinným, úmerným a zastrašujúcim sankciám, ktoré budú zahŕňať trestné alebo netrestné pokuty a prípadne iné sankcie, najmä:

   (a) opatrenia vylučujúce z využívania výhod alebo verejnej pomoci;

   (b) opatrenia dočasného alebo trvalého zákazu vykonávania obchodnej činnosti;

   (c) umiestnenie pod súdny dozor;

(d) súdne opatrenie rozpustenia;

(e) dočasné alebo trvalé zatvorenie prevádzky, ktorá slúžila na spáchanie trestného činu.

Článok 7

Kompetencia a koordinácia trestných stíhaní

Každý členský štát dbá na to, aby jeho kompetencia pokrývala minimálne prípady, keď bol trestný čin uvedený v článku 2 spáchaný celkovo alebo čiastočne na jeho území, nezávisle od miesta, kde zločinecká organizácia sídli alebo kde svoje zločinecké aktivity vykonáva.

Keď trestný čin uvedený v článku 2 spadá do kompetencie viac ako jedného členského štátu a keď môže ktorýkoľvek z týchto štátov právoplatne začať trestné stíhanie na základe rovnakých skutočností, príslušné členské štáty budú spolupracovať, aby rozhodli, ktorý z nich bude stíhať páchateľov trestného činu s cieľom centralizovať trestné stíhania len do jedného členského štátu, ak to bude možné. Za týmto účelom členské štáty v prípade potreby využívajú Eurojust.

Postupne sa budú zohľadňovať nasledujúce skutočnosti :

(a) Členský štát, na území ktorého boli skutky spáchané;

(b) Členský štát, ktorého je autor priestupku občanom alebo obyvateľom;

(c) Členský štát, z ktorého pochádzajú obete;

(d) Členský štát, na území ktorého bol páchateľ trestného činu nájdený

Článok 8

Ochrana a pomoc obetiam

1. Členské štáty sa uistia, že vyšetrovania alebo trestné stíhania, ktoré sa vzťahujú na trestné činy uvedené v tomto rámcovom rozhodnutí, nezávisia od výpovede alebo obvinenia obete trestného činu, minimálne ak boli skutky spáchané na území členského štátu.

2. Okrem opatrení uvedených v rámcovom rozhodnutí Rady 2001/220/SVV z 15. marca 2001 o postavení obetí v trestnom konaní[15], každý členský štát v prípade potreby prijme všetky možné opatrenia, aby zabezpečil vhodnú pomoc rodine obetí v rámci trestného konania.

Článok 9

[15] Ú. v. ES L 82, 22.3.2001, s. 1.

Zrušenie existujúcich ustanovení

Jednotná akcia 98/733/SVV sa zrušuje. Odkaz na účasť v zločineckej organizácii v zmysle tohto rámcového rozhodnutia nahrádza odkazy na účasť v zločineckej organizácii v zmysle jednotnej akcie, ktoré sú uvedené v právnych aktoch prijatých podľa hlavy VI Zmluvy o Európskej únii a Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva.

Článok 10

Implementácia a správy

1. Členské štáty prijmú opatrenia potrebné na dodržanie tohto rámcového rozhodnutia najneskôr (...).

2. Členské štáty najneskôr (...) oznámia generálnemu sekretariátu Rady a Komisii text ustanovení, ktoré do ich národného práva prenáša povinnosti, ktoré im stanovuje toto rámcové rozhodnutie. Na základe správy vypracovanej podľa týchto informácií a na základe písomnej správy Komisie Rada najneskôr do (...) preverí, či členské štáty prijali opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s týmto rámcovým rozhodnutím.

Článok 11

Nadobudnutie účinnosti

Toto rámcové rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho uverejnenia v *Úradnom vestníku Európskej únie.*

V Bruseli

Za Radu
predseda